Języki i metody programowania 2

Lab 9

Polimorfizm

Polimorfizm to możliwość różnej odpowiedzi na ten sam komunikat (wywołanie tej samej metody) przez obiekty różnych klas powiązanych dziedziczeniem. Poniższe podsekcje składają się na opis tego mechanizmu.

Funkcje wirtualne

Podczas dziedziczenia, klasy pochodne mogą nadpisywać metody swoich klas bazowych. Kiedy jednak dokonujemy rzutowania w górę (np. z LiczbaUrojona na LiczbaRzeczywista), nadpisane metody wracają z powrotem do swoich pierwotnych postaci (np. obliczanie pola przekroju powierzchni kuli za pomocą rzutowania na koło). Takie zachowanie nie zawsze jest pożądane.
Załóżmy, że chcemy zbudować prosty program obsługujący bazę **pracowników** pewnej firmy. Zakładamy, że firma zatrudnia pracowników na **umowę o dzieło (SpecificTaskContract)**, lub na **umowę o pracę (EmploymentContract)**; wpływa to na obliczenie pensji netto każdego pracownika.
Mamy zatem taką relację:

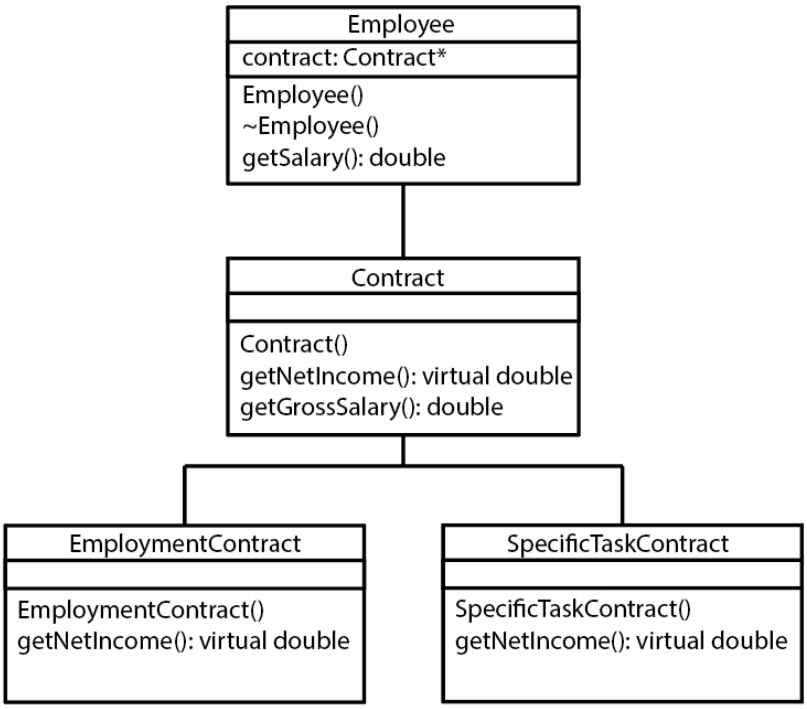

Taka relacja umożliwia stworzenie tylko jednej klasy *Employee*, która będzie miała jedno pole *Contract*, któremu z kolei będzie przypisywana albo umowa o dzieło (*SpecificTaskContract)* albo umowa o pracę *(EmploymentContract)*. W takim wypadku po rzutowaniu *SpecificTaskContract* lub *EmploymentContract* na typ bazowy *Contract*, musi być możliwe wywołanie metod odpowiednio obliczających wynagrodzenie netto. W tym celu stosowane są **funkcje wirtualne**.
Funkcja wirtualna, to taka metoda klasy, która nadpisana w klasie pochodnej, nawet po rzutowaniu obiektu na typ bazowy, zachowa swoją implementacje. Klasa bazowa z funkcją wirtualną będzie *polimorficzna* - w zależności od tego jaki obiekt klasy pochodnej był na nią rzutowany, taka implementacja metody zostanie uruchomiona.

Przykład:

```
#include <iostream>
#include <list>
#include <memory>

using namespace std;

class Contract{
  public:
    Contract(double salary):grossSalary(salary){};
    virtual double getNetIncome() const;
    double getGrossSalary() const;
  protected:
    double grossSalary;
};

class SpecificTaskContract: public Contract{
  public:
    SpecificTaskContract(double salary):Contract{salary} {};
    virtual double getNetIncome() const override;
};

class EmploymentContract: public Contract {
  public:
    EmploymentContract(double salary):Contract{salary} {};
    virtual double getNetIncome() const override;
};

class Employee{
  public:
    Employee(){…};
    double getSalary() const;
  private:
    std::unique_ptr<Contract> contract_;
};
```

Destruktory wirtualne

Zwróć uwagę, że podobnie do metod zachowują się destruktory. Jeśli obiekt jest jawnie niszczony przez operator *delete* to wywoływany jest jego destruktor:

```
#include <iostream>
(...)
int main(){
  Contract* contract = new EmploymentContract(10000);

  // zostanie wywołany destruktor klasy Contract, a nie EmploymentContract!
  // Jeśli EmploymentContract alokowałaby dodatkowo jakąś pamięć
  // NIE ZOSTAŁABY ONA ZWOLNIONA
  delete contract;
}
```

Rozwiązaniem jest deklarowanie destruktora jako wirtualnego:

```
class Contract{
  ...
  virtual ~Contract();
};

class EmploymentContract : public Umowa{
  ...
  virtual ~EmploymentContract();
```

```
};

int main(){
  Contract* contract = new EmploymentContract(10000);

  // zostanie wywołany destruktor klasy EmploymentContract
  delete contract;
}
```

Klasy abstrakcyjne

Czasem w klasie bazowej implementowanie jakiejś metody jest bezcelowe. W naszym przykładzie z pracownikami implementowanie metody *getNetIncome* w klasie *Contract* nie ma sensu, bo nie wiadomo jaki jest to typ umowy.

Metody takie można zadeklarować jako czysto wirtualne:

```
class SpecificTaskContract: public Contract{
  protected:
    (…)
  public:
    SpecificTaskContract(double salary) {(…)};

    // Metoda abstrakcyjna. Nie posiada implementacji w klasie bazowej.
    // MUSI jednak być zaimplementowana w pochodnej lub ponownie
    // zadeklarowana jako abstrakcyjna.
    virtual double getNetIncome() = 0;
};
```

Klasę zawierającą choć jedną metodę abstrakcyjną nazywamy **klasą abstrakcyjną**. Nie jest możliwe utworzenie obiektu takiej klasy! Służy ona jedynie jako klasa bazowa dla innych klas. Swego rodzaju interfejs.

Zadania

1. Zdefiniuj klasę abstrakcyjną **Query** z pojedynczą metodą abstrakcyjną

```
bool Accept(const Student &student);
```

Klasa Query reprezentuje ogólne zapytanie do repozytorium studentów. Klasa repozytorium powinna udostępniać nową metodę

```
std::vector<Student> FindByQuery(const Query &query)
```

która przegląda wszystkich zgromadzonych studentów i każdego po kolei przekazuje do zaakceptowania, jeśli student został zaakceptowany powinien znaleźć się w wynikowym wektorze. Zdefiniuj następnie implementacje zapytań:

```
ByFirstName
ByLastName
ByOneOfPrograms
ByYearLowerOrEqualTo

OrQuery
AndQuery
AndQuery(std::unique_ptr<Query> left, std::unique_ptr<Query> right)
```